

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että Kansaneläkelaitoksesta annettuun lakiin tehtäisiin hallituksen kokoonpanoon liittyviä muutoksia ja täsmennettäisiin, miltä osin valtion virkamieslakia sovelletaan Kansaneläkelaitoksen pääjohtajaan ja johtajiin. Lisäksi ehdotetaan, että Kansaneläkelaitos voisi siirtää rutiiniluonteisia avustavia tehtäviä yksityisen tahon tehtäväksi ja ehdotetaan muutosta yhteystietojen ilmoittamiseen Kansaneläkelaitoksen päätöksissä. Myös Kansaneläkelaitoksen tiedonsaanti- ja käsittelyoikeuksia tarkennettaisiin ja laajennettaisiin, sekä laajennettaisiin mahdollisuutta päätösten sähköiseen tiedoksiantoon.

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtiontalouden tarkastusvirastolle tulisi oikeus tarkastaa Kansaneläkelaitoksen toimintaa.

Tulotietojärjestelmästä annettuun lakiin ehdotetaan Kansaneläkelaitokselle aiempaa laajempaa tiedonsaantioikeutta tulorekisteristä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

Tausta

Hallitusohjelman mukaan Kansaneläkelaitoksesta annettua lakia muutetaan Kansaneläkelaitoksen hallinnon osalta parlamentaarisen työn pohjalta. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 19.2.2021 parlamentaarisen työryhmän selvittämään Kansaneläkelaitosta koskevan lainsäädännön muutostarpeita (STM042:00/2021). Tällä esityksellä ehdotetaan tehtäväksi ne parlamentaarisen työryhmän esittämät tarpeelliset muutokset, jotka eivät sisältyneet eduskunnalle keväällä 2024 annettuun hallituksen esitykseen laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 39/2024 vp).

Lisäksi lainsäädäntöön tehdään joitakin muutoksia Kansaneläkelaitoksen tekemien aloitteiden pohjalta.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on toteuttaa pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaus Kansaneläkelaitosta koskevan lainsäädännön muuttamisesta.

Tavoitteena on täsmentää valtion virkamieslain soveltuminen Kansaneläkelaitoksen ylimpään johtoon ja se, miltä osin Kansaneläkelaitoksen valtuutetut ja hallitus päättäisivät ylimmän johdon virkasuhteeseen liittyvistä asioista.

Tiedonsaantioikeuksien laajentamisen tavoitteena on edistää Kansaneläkelaitokselle laissa säädetyn etuusjärjestelmien ja sen oman toiminnan kehittämistä palvelevan tutkimustehtävän toteuttamista.

Tavoitteena on mahdollistaa rutiiniluontoisten avustavien tehtävien siirtäminen Kansaneläkelaitokselta yksityiselle taholle toiminnan tehostamiseksi ja häiriötilanteisiin varautumiseksi.

Päätösten sähköisen tiedoksiannon lisäämisellä tavoitellaan siirtymistä digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointikanavana ja säästöjä Kansaneläkelaitoksen toimintamenoihin.

Tavoitteena on muuttaa vaatimusta yhteystietojen ilmoittamisesta Kansaneläkelaitoksen päätöksissä tavalla, joka mahdollistaa Kansaneläkelaitoksen työntekijöihin kohdistuvan häirintäongelman vähentämisen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelussa sekä hankkeen sivuilla.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen viimeistelemisessä.

Lausunnot pyydetään jättämään ensisijaisesti lausuntopalvelu.fi –palveluun. Tarvittaessa lausunnon voi toimittaa sähköisesti osoitteeseen: kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen: Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO.

Saatteessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/36398/2023 ja STM117:00/2023.

HUOM! Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse, jos vastaaja vastaa lausuntopalvelun kautta.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 18.5.2025 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa

Erityisasiantuntija Jussi Syrjänen, puh. 02951 63147

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM117:00/2023>

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM117:00/2023>

Liitteet:

[Luonnos HE Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi FI.pdf](#)

[Luonnos HE Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi SV.pdf](#)

Jakelu:

Akava
Apotti
Apteekkariliitto
Attendo Oy
Diarium
Eduskunnan oikeusasiamies
Eduskuntaryhmä Timo Vornanen
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elo
Eläketurvakeskus
Eläkevakuumattaja Keva
Espoon ja Kauniaisten työllisyysalue
Etelä-Hämeen työllisyysalue
Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Karjalan työllisyysalue
Etelä-Kymenlaakson työllisyysalue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Satakunnan työllisyysalue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Farmasialiitto
Finanssiala
Finanssivalvonta
Hammaslääkäriliitto
Helsingin työllisyysalue

Hyvil Oy
Hyvinvointiala HALI ry
Ilmari Nurminen
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jyväskylä-Muuramen työllisyysalue
Kainuu-Koillismaa työllisyysalue
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitoksen valtuutetut
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
KEHA-keskus
Kerava-Sipoo työllisyysalue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan työllisyysalue
Keski-Savon työllisyysalue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan työllisyysalue
Keskustan eduskuntaryhmä
Kirkkonummi-Vihti-Siuntio työllisyysalue
Kokoomuksen eduskuntaryhmä
Kouvolan työllisyysalue
Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä
Kuntaliitto
Kuopion työllisyysalue
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kympin työllisyysalue
Lahden työllisyysalue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Liike Nyt -eduskuntaryhmä
Lohja-Karkkilan työllisyysalue
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääkäriliitto
Lääkäripalveluyritykset LPY ry
Maahanmuuttovirasto
Maataloustuottajien keskusjärjestö
Mehiläinen
Meri-Lapin työllisyysalue
Mikkelin työllisyysalue
Niuvanniemen sairaala
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Oulun seudun työllisyysalue

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä
Pietarsaaren työllisyysalue
Pihlajalinna
Pikassos: Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan työllisyysalue
Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue
Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan työllisyysalue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porvoon seudun työllisyysalue
Posti
Proviisoriliitto
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päijät-Hämeen työllisyysalue
Raahen työllisyysalue
Rovaseudun työllisyysalue
Ruotsalainen eduskuntaryhmä
Sairaanhoitajaliitto
Satakunnan hyvinvointialue
Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä
Soste
Sotilaslääketieteen keskus
STTK
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Erikoislääkäriyhdistys ry - SELY
Super
Takuusäätiö
Talentia
Tehy
Terveysten- hyvinvoinnin laitos THL
Terveystalo
Tietosuoja-valtuutetun toimisto
Tilastokeskus
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työterveyslaitos
UNA
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Valvira
Vanhan Vaasan sairaala
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varma
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä
Veritas
Verottajan tulorekisteriyksikkö

Vihreä eduskuntaryhmä

VTH

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Marjamäki Tarja
Sosiaali- ja terveysministeriö